

Hướng dẫn **Soạn văn 6 bài Thực hành tiếng Việt** trang 47 SGK Ngữ văn 6 tập 2 nằm trong bộ sách "Chân trời sáng tạo" được biên soạn theo chương trình đổi mới của Bộ giáo dục. Cùng đến với những hướng dẫn cụ thể và lời giải chi tiết sau đây để nắm vững bài học hiệu quả hơn nhé

Câu 1.(trang 47 SGK Ngữ Văn 6 tập 2 Chân trời sáng tạo) **Trong các từ sau, đâu là từ mượn tiếng Hán, đâu là từ mượn các ngôn ngữ khác?**

Nhân loại, thể giới, video, nhận thức, cộng đồng, xích lô, cô đơn, nghịch lí, mê cung, a-xit, ba-zơ.

Trả lời:

- Từ mượn tiếng Hán là: nhân loại, thể giới, nhận thức, cộng đồng, cô đơn, nghịch lí, mê cung.

- Từ mượn các ngôn ngữ khác: video, xích lô, a-xit, ba-zơ.

Câu 2.(trang 47 SGK Ngữ Văn 6 tập 2 Chân trời sáng tạo) **Theo em, vì sao chúng ta mượn những từ như email, video, Internet?**

Trả lời:

Theo em trong tiếng Việt không có các từ phù hợp để biểu thị khái niệm này. Mặt khác việc mượn những từ trên cũng giúp tiếng Việt thêm phong phú

Câu 3.(trang 48 SGK Ngữ Văn 6 tập 2 Chân trời sáng tạo) **Em hãy đọc đoạn văn sau và trả lời câu hỏi:**

Một cán bộ hưu trí ở phường Hàng Bồ, quận Hoàn Kiếm, Hà Nội bức bối kể lại: "Do có công việc tại Thành phố Hồ Chí Minh một tuần nên tôi đã gọi điện tới một khách sạn trong đó để đặt phòng. Trong khi tôi đang hỏi về giá cả, dịch vụ thì cô lễ tân nghe điện thoại tuôn ra một tràng: “Anh book (đặt) phòng ạ? Anh chọn single hay double room (phòng đơn hay phòng đôi). “Anh sure (chắc chắn) rồi chứ?. Anh có thể fix (cố định) lịch chính xác ngày đến được không? Trong trường hợp máy bay delay (hoãn chuyến) hoặc thay đổi kế hoạch anh phải confirm (xác nhận) lại cho em. Tôi nghe mà không thể hiểu cô ta đang nói gì. ”

(Bảo Linh, Sành điệu hay tự đánh mất mình? Báo An ninh thủ đô, số ra ngày 28-4-2012)

Trong câu chuyện trên, vì sao người cán bộ hưu trí không hiểu được những điều nhân viên lễ tân nói? Từ đó, em rút ra bài học gì về việc sử dụng từ mượn trong giao tiếp?

Trả lời:

Trong câu chuyện trên, vì sao người cán bộ hưu trí không hiểu được những điều nhân viên lễ tân nói vì nhân viên này đã sử dụng quá nhiều từ mượn. Đồng thời, cán bộ hưu trí là người đã lớn tuổi nên sẽ không thể hiểu được những từ mượn đó.

Bài học: Việc sử dụng từ mượn trong giao tiếp cần phù hợp với từng đối tượng, tránh lạm dụng quá nhiều.

Câu 4.(trang 48 SGK Ngữ Văn 6 tập 2 Chân trời sáng tạo) **Giải thích nghĩa của từ in đậm trong các câu sau:**

- a. Thấy con mình có tài năng thiên bẩm về hội họa, người cha đã cho cậu theo học thầy Ve-rôc-chi-ô, một họa sĩ nổi tiếng.
- b. Hai câu tục ngữ trên mới đọc qua có vẻ mâu thuẫn, phủ định lẫn nhau, nhưng suy nghĩ kĩ thì thấy chúng bổ sung cho nhau, làm cho nhận thức về việc học thêm toàn diện.
- c. Lực lượng chống giặc ngoại xâm, bảo vệ Tô quốc của dân tộc bình thường tiềm ẩn trong nhân dân, tương tự như chú bé làng Gióng nằm im không nói, không cười.
- d. Quá trình phát triển của nhân vật Thánh Gióng đòi hỏi ý nghĩa nhân sinh và nên thơ, nên hoa biết bao!

Trả lời

a.

- Tài năng: năng lực xuất sắc, khả năng làm giỏi và có sáng tạo trong công việc
- Hội họa: một ngành nghệ thuật trong đó con người sử dụng màu vẽ để tô lên một bề mặt.
- Họa sĩ: người chuyên vẽ tranh nghệ thuật, có trình độ và đã được mọi người công nhận.

b.

- Phủ định: bác bỏ sự tồn tại, sự cần thiết của cái gì.
- Bổ sung: thêm vào cho đủ.
- Nhận thức: nhận ra và biết được, hiểu được.

c.

- Dân tộc: tên gọi những cộng đồng người có chung một ngôn ngữ, một lãnh thổ, một nền kinh tế và một truyền thống văn hoá.

- Nhân dân: đông đảo những người dân, thuộc mọi tầng lớp, đang sống trong một khu vực nào đó.

d.

- Phát triển: biến đổi hoặc làm cho biến đổi theo chiều hướng tăng, từ ít đến nhiều, hẹp đến rộng, thấp đến cao, đơn giản đến phức tạp.

- Nhân sinh: quan niệm thành hệ thống về cuộc đời, về ý nghĩa và mục đích sống của con người.

Câu 5. (trang 48 SGK Ngữ Văn 6 tập 2 Chân trời sáng tạo) **Tìm những từ ghép có yếu tố Hán Việt trong bảng sau và giải thích nghĩa của những từ đó.**

STT	Yếu tố Hán Việt	Từ ghép Hán Việt
1	bình (bằng phẳng, đều nhau)	bình đẳng,...
2	đối (đáp lại, ứng với)	đối thoại,...
3	tư (riêng, việc riêng, của riêng)	tư chất,...
4	quan (xem)	quan điểm,...
5	tuyệt (cắt đứt, hết, dứt)	tuyệt chủng,...

Trả lời:

- Từ ghép có yếu tố Hán Việt trong bảng trên là: bình đẳng, đối thoại, tư chất, quan điểm, tuyệt chủng.

- Nghĩa của các từ ghép có yếu tố Hán Việt:

+ Bình đẳng: ngang hàng nhau về trách nhiệm và quyền lợi.

+ Đối thoại: cuộc nói chuyện giữa hai hay nhiều người với nhau để bàn bạc, trao đổi ý kiến.

+ Tư chất: là đặc tính có sẵn của một người.

+ Quan điểm: cách nhìn nhận, suy nghĩ một sự vật, một vấn đề.

+ Tuyệt chủng: là mất hẳn nòi giống, tuyệt chủng khi có những bằng chứng chắc chắn rằng cá thể cuối cùng đã chết.

Câu 6.(trang 49 SGK Ngữ Văn 6 tập 2 Chân trời sáng tạo) **Đặt ba câu sử dụng một số từ Hán Việt tìm được ở trên.**

Trả lời:

- Các loài động vật quý hiếm đang dần tuyệt chủng.
- Anh ta đã quan sát chiếc xe đỏ rất lâu. Mọi người dân đều bình đẳng trước pháp luật.

Câu 7.(trang 49 SGK Ngữ Văn 6 tập 2 Chân trời sáng tạo) **Phân biệt nghĩa của những yếu tố Hán Việt đồng âm sau đây:**

- a) Thiên trong thiên vị, thiên trong thiên văn, thiên trong thiên niên kỉ.
- b) Họa trong tai họa với họa trong hội họa, họa trong xưởng họa.
- c) Đạo trong lãnh đạo, đạo trong đạo tặc, đạo trong địa đạo.

Trả lời:

a)

- Thiên trong thiên vị: nghiêng theo, nghe theo một bên này hơn bên kia.
- Thiên trong thiên văn: thiên nhiên.
- Thiên trong thiên niên kỉ: chỉ thời gian (năm).

b)

- Họa trong tai họa: chỉ điều xấu xảy ra.
- Họa trong hội họa: vẽ.
- Họa trong xưởng họa: đối đáp với nhau bằng những bài thơ cùng một thể, một vần.

c)

- Đạo trong lãnh đạo: chỉ đạo, dẫn dắt
- Đạo trong đạo tặc: trộm cướp
- Đạo trong địa đạo: đường hầm đào ngầm dưới đất.

Viết ngắn - Soạn bài Thực hành tiếng Việt bài 8 Ngữ Văn 6

Việc nhìn nhận một vấn đề từ nhiều góc độ sẽ mang đến cho chúng ta những ích lợi gì? Em hãy viết đoạn văn khoảng 150 chữ trình bày ý kiến của mình về vấn đề trên, trong đoạn văn có sử dụng ít nhất hai từ Hán Việt.

Trả lời

Bài văn mẫu 1:

Cuộc sống này tốt hay xấu phụ thuộc vào cách nhìn nhận của mỗi người. Mỗi người đều có những suy nghĩ riêng biệt, có góc nhìn khác nhau. Góc nhìn được tạo nên từ những suy nghĩ, nhận định của mỗi người. Chúng ta cũng không nên tự giam mình trong giới hạn nhất định, không cho phép suy nghĩ của mình vượt ra khỏi khuôn khổ có sẵn, để rồi cuộc sống mất đi niềm vui, trở nên tẻ nhạt. Nếu chúng ta cứ mãi khư khư giữ cho mình một vỏ bọc an toàn thì kết quả mang lại không như mình mong muốn. Ngược lại, nếu bạn đón nhận cuộc sống bằng một cái nhìn lạc quan, suy nghĩ tích cực, bạn sẽ có động lực để bước tiếp. Thay đổi góc nhìn giúp ta có cái nhìn toàn diện về sự vật, hiện tượng. Muốn thành công, chúng ta phải nhìn nhận sự việc đa chiều, tránh lối suy nghĩ thiên cận, phiến diện. Steve Jobs đã không ngần ngại suy nghĩ về một sản phẩm khác biệt trong nhiều năm. Cuối cùng ông đã tạo ra được chiếc Iphone huyền thoại. Harland Sanders đến gần cuối cuộc đời mới nhận ra sự khác biệt của món gà rán do ông sáng tạo và gặt hái thành công lớn sau bao năm tháng vất vả. Tất cả là nhờ có điểm nhìn khác biệt, suy nghĩ khác biệt. Thành công luôn đến với ai có được sự sáng tạo.

- Từ Hán Việt được sử dụng trong đoạn văn: thiên cận, phiến diện, thành công.

Bài văn mẫu 2:

Việc nhìn nhận một vấn đề từ nhiều góc độ sẽ mang đến cho chúng ta sự hiểu biết, cái nhìn **bao quát** và đi đến những hành động đúng đắn trong cuộc sống. Con người có đôi mắt để nhìn đời phân biệt đục-trong, phải-trái, đúng-sai... Tuy nhiên, nếu chỉ đánh giá mọi việc bằng đôi mắt của mình, có khi chúng ta sẽ mắc phải những sai lầm. Suy nghĩ khác, góc nhìn khác giúp ta có cái nhìn **toàn diện** về sự vật, hiện tượng. Nó còn giúp ta tránh được lối suy nghĩ **thiên cận, phiến diện** và bồi dưỡng cho ta **tri thức** mới mẻ. Biết suy nghĩ khác biệt tạo nên tính **năng động** trong **tư duy**. Đó chính là cơ sở và động lực để con người sáng tạo và thành công. Steve Jobs đã không ngần ngại suy nghĩ về một sản phẩm khác biệt trong nhiều năm. Cuối cùng ông đã tạo ra được chiếc Iphone huyền thoại. Harland Sanders đến gần cuối cuộc đời mới nhận ra sự khác biệt của món gà rán do ông sáng tạo và gặt hái thành công lớn sau bao năm tháng vất vả. Tất cả là nhờ có điểm nhìn khác biệt, suy nghĩ khác biệt. Như vậy, để nhận định vấn đề một cách đúng đắn, chúng ta phải thay đổi góc nhìn, phải đặt mình vào vị trí của mọi người để tìm hiểu mọi việc một cách toàn diện hơn. “Không có gì tầm thường trên thế giới. Tất cả đều phụ thuộc vào góc nhìn”.
Chú thích:

- Từ Hán Việt là từ ngữ được in đậm trong đoạn văn.